EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 23.5.2022
COM(2022) 611 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Finlands nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Finlands stabilitetsprogram 2022

{SWD(2022) 611 final} - {SWD(2022) 640 final}

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Finlands nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Finlands stabilitetsprogram 2022

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken[1], särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser[2], särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241[3], genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. Den bidrar till den ekonomiska återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen, och stärker resiliensen och den potentiella tillväxten i medlemsstaternas ekonomier. Den bidrar också till hållbara offentliga finanser och ökar tillväxt och jobbskapande på medellång och lång sikt. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens uppdaterades den [XX] juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.

1 EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.
3 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

(2) Den 24 november 2021 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2022 års europeiska planeringstermin. I översikten togs vederbörlig hänsyn till det gemensamma åtagandet på det sociala toppmötet i Porto i maj 2021 om att fortsätta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 25 mars 2022 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Den 24 november 2021 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Finland inte var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning[4]. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, som rådet antog den 5 april 2022, liksom förslaget till 2022 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitik och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som rådet antog den 14 mars 2022.

(3) Rysslands invasion av Ukraina, som följde tätt inpå den globala pandemin, har avsevärt förändrat den geopolitiska och ekonomiska situationen. Invasionens påverkan på medlemsstaternas ekonomier har märkts exempelvis genom högre priser på energi och livsmedel och svagare tillväxtutsikter. De ökande energipriserna slår särskilt hårt mot de mest utsatta hushållen som redan lever i eller riskerar att drabbas av energifattigdom. EU märker också av en exceptionell ström av människor på flykt från Ukraina. I detta sammanhang utlöstes den 4 mars 2022 direktivet om tillfälligt skydd[5] för första gången. Det ger fördrivna människor från Ukraina rätten att lagligen stanna i EU och att få tillgång till skolgång och utbildning, arbete, hälso- och sjukvård, bostad och social välfärd.

(4) Med hänsyn till den snabbt föränderliga ekonomiska och geopolitiska situationen återupptar den europeiska planeringsterminen den breda politiska samordningen vad gäller ekonomi och sysselsättning 2022, samtidigt som en utveckling sker i enlighet med genomförandekraven i faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt vad som angavs i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Genomförandet av de antagna återhämtnings- och resiliensplanerna är viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdades i 2019 och 2020 års planeringsterminer. De landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 är dessutom lika relevanta för återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241, förutom eventuella landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då den ändrade planen lämnades in.

(5) Den allmänna undantagsklausulen är aktiverad sedan mars 2020[6]. I sitt meddelande av den 3 mars 2021[7] förde kommissionen även fram sin ståndpunkt att beslutet om

---

4 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

5 Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1).

6 Meddelande från kommissionen till rådet om aktivering av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten, COM(2020) 123 final, 20.3.2020.

huruvida den allmänna undantagsklausulen ska avaktiveras eller fortsätta att gälla bör fattas efter en samlad bedömning av läget i ekonomin och att det viktigaste kvantitativa kriteriet bör vara nivån på den ekonomiska aktiviteten i EU eller euroområdet jämfört med förkrisnivåerna (slutet av 2019). Ökad osäkerhet och stora nedåtrisker i de ekonomiska utsikterna på grund av kriget i Europa, liksom exceptionella höjningar av energipriserna och fortsatta störningar i leveranskedjorna, motiverar en förlängning av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten under hela 2023.

(6) I enlighet med riktlinjen i rådets yttrande av den 18 juni 2021 om stabilitetsprogrammet 2021 mäts den finanspolitiska inriktningen för närvarande bäst som en förändring i de primära utgifterna (ej inräknat diskretionära åtgärder på inkomstsidan), exklusive covid-19-relaterade tillfälliga åtgärder, men inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder, i förhållande till den potentiella tillväxten på medellång sikt[8]. För att bedöma om den nationella finanspolitiken är försiktig och dess sammansättning gynnsam för en hållbar återhämtning som är förenlig med den gröna och den digitala omställningen granskas, förutom den övergripande finanspolitiska inriktningen, även utvecklingen i nationellt finansierade[9] primära löpande utgifter (ej inräknat diskretionära åtgärder på inkomstsidan och exklusive covid-19-relaterade tillfälliga åtgärder) och investeringar.

(7) Den 2 mars 2022 antog kommissionen ett meddelande med en allmän vägledning för finanspolitiken 2023 som syftade till att stödja förberedelserna av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och på så sätt stärka den politiska samordningen[10]. På grundval av de makroekonomiska utsikterna i vinterprognosen 2022 anser kommissionen att det bör ske en övergång från en stödjande aggregerad finanspolitisk inriktning 2020–2022 till en i stort sett neutral aggregerad finanspolitisk inriktning 2023, även om det måste finnas en beredskap att agera om den ekonomiska situationen förändras. Kommissionen meddelade att de finanspolitiska rekommendationerna 2023 även i fortsättningen bör se olika ut för olika medlemsstater och ta hänsyn till eventuella spridningseffekter över gränserna. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att återspegla denna vägledning i sina stabilitets- och konvergensprogram. Kommissionen åtog sig att noga följa den ekonomiska utvecklingen och anpassa sin vägledning efter behov, senast i planeringsterminens vårpaket i slutet av maj 2022.

(8) När det gäller den finanspolitiska vägledningen av den 2 mars 2022 beaktas i de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 de försämrade ekonomiska utsikterna, den ökade osäkerheten och ytterligare nedåtrisker samt den högre inflationen jämfört med vinterprognosen. Mot bakgrund av dessa överväganden bör de finanspolitiska insatserna vara inriktade på att öka de offentliga investeringarna i den gröna och den

---

7 Meddelande från kommissionen till rådet, *Ett år efter utbrottet av covid-19: finanspolitiska insatser*, COM(2021) 105 final, 3.3.2021.

8 Beräkningarna av den finanspolitiska inriktningen och dess delar i denna rekommendation är kommissionens uppskattningar baserade på de antaganden som ligger till grund för kommissionens vårprognos 2022. Kommissionens beräkningar av den potentiella tillväxten på medellång sikt inkluderar inte den positiva effekten av reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka den potentiella tillväxten.

9 Som inte finansieras med bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens eller andra EU-fonder.

10 Meddelande från kommissionen till rådet: *Finanspolitisk vägledning för 2023*, COM(2022) 85 final, 2.3.2022.

digitala omställningen och en tryggad energiförsörjning och hålla uppe köpkraften i de mest utsatta hushållen för att mildra effekterna av de ökade energipriserna och bidra till att begränsa inflationstrycket till följd av andrahandseffekter genom riktade och tillfälliga åtgärder. Finanspolitiken måste förbli flexibel, kunna anpassas till snabbt förändrade förhållanden och se olika ut i olika länder, beroende på ländernas finanspolitiska och ekonomiska situation, inbegripet när det gäller hur utsatt ett land är för krisen och tillströmningen av fördrivna personer från Ukraina.

(9) Den 27 maj 2021 lämnade Finland in sin nationella återhämtnings- och resolutionsplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 bedömt återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 29 oktober 2021 antog rådet sitt beslut om godkännande av bedömningen av återhämtnings- och resiliensplanen för Finland. Delutbetalningarna bör verkställas på villkor att kommissionen fattar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 om att Finland på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.

(10) Den 13 april 2022 lämnade Finland in sitt nationella reformprogram för 2022 och sitt stabilitetsprogram för samma år, i enlighet med den tidsfrist som fastställs i artikel 4 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 ska Finlands halvårsvisa rapporter om framstegen avseende målen i återhämtnings- och resiliensplanen också återspeglas i 2022 års nationella reformprogram.

(11) Den 23 maj 2022 offentliggjorde kommissionen 2022 års landsrapport för Finland[11]. Den innehöll en bedömning av hur väl Finland hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog 2019, 2020 och 2021, och en utvärdering av Finlands genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, med utgångspunkt i resultattavlan för återhämtning och resiliens. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar, inbegripet dem som uppstått till följd av Rysslands invasion av Ukraina. I landsrapporten behandlades också Finlands framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå EU:s överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning, och även framstegen med att nå FN:s mål för hållbar utveckling.

(12) Den 23 maj 2022 lade kommissionen fram en rapport enligt artikel 126.3 i EUF-fördraget. Rapporten behandlade Finlands budgetläge utifrån det faktum att dess offentliga skuld 2021 överskred fördragets referensvärde på 60 % av BNP och inte var förenligt med riktmärket för skuldminskning. Rapporten slog fast att skuldkriteriet inte var uppfyllt. I linje med meddelandet av den 2 mars 2022 konstaterade kommissionen, vid sin bedömning av alla relevanta faktorer, att efterlevnaden av riktmärket för skuldminskning skulle medföra en alltför krävande tidigarelagd finanspolitisk insats som riskerar att äventyra tillväxten. Kommissionen anser därför att det med hänsyn till

[11] SWD(2022) 611 final.

de rådande exceptionella ekonomiska omständigheterna inte är berättigat att kräva efterlevnad av riktmärket för skuldminskning. Såsom redan tidigare meddelats föreslog kommissionen att inga nya förfaranden vid alltför stora underskott skulle inledas under våren 2022, och kommissionen kommer att på nytt utvärdera om det är ändamålsenligt att föreslå att förfaranden vid alltför stora underskott inleds under hösten 2022.

(13) Den 20 juli 2020 rekommenderade rådet Finland att 2020 och 2021 vidta alla nödvändiga åtgärder, i enlighet med den allmänna undantagsklausulen, för att effektivt hantera covid-19-pandemin, upprätthålla ekonomin och stödja den påföljande återhämtningen. I den rekommenderades Finland även att så snart de ekonomiska förhållandena medger det bedriva en finanspolitik som syftar till att nå en sund offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, samtidigt som investeringarna ökas. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade Finlands offentliga underskott från 5,5 % av BNP 2020 till 2,6 % 2021. Finlands finanspolitiska insatser stödde den ekonomiska återhämtningen 2021, medan de tillfälliga krisstödåtgärderna minskade från 2,8 % av BNP 2020 till 1,7 % 2021. De åtgärder som Finland vidtog 2021 var i linje med rådets rekommendation av den 20 juli 2020. De diskretionära budgetåtgärder som regeringen antagit 2020 och 2021 var tillfälliga eller kompenserades genom uppvägande åtgärder. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat var den offentliga skulden 65,8 % av BNP 2021.

(14) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för stabilitetsprogrammets budgetprognoser 2022 är realistiskt. Enligt regeringen kommer BNP i fasta priser att öka med 1,5 % 2022 och 1,7 % 2023. Som jämförelse visar kommissionens vårprognos 2022 på en något högre real tillväxt i BNP på 1,6 % 2022 och 1,7 % 2023. I stabilitetsprogrammet 2022 förväntar regeringen att det samlade underskottet kommer att minska till 2,2 % av BNP 2022 och till 1,7 % 2023. Minskningen 2022 speglar i huvudsak den kraftiga ökningen av den ekonomiska aktiviteten och utfasningen av de flesta nödåtgärder. Enligt programmet väntas den offentliga skuldkvoten öka till 66,2 % 2022 och till 66,9 % 2023. Baserat på de politiska åtgärder som är kända vid stoppdatumet för prognosen räknar kommissionens vårprognos 2022 med ett offentligt underskott 2022 och 2023 på 2,2 % respektive 1,7 % av BNP. Det är i linje med det beräknade underskottet i stabilitetsprogrammet 2022. Enligt kommissionens vårprognos 2022 väntas en liknande offentlig skuldkvot på 65,9 % 2022 och 66,6 % 2023.

Utifrån kommissionens vårprognos 2022 beräknas den potentiella produktionstillväxten på medellång sikt (10 års genomsnitt) till 1,2 %. Denna beräkning inkluderar dock inte effekten av de reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka Finlands potentiella tillväxt.

(15) Under 2022 har regeringen fasat ut de flesta av de åtgärder som vidtogs som svar på covid-19-krisen, och de tillfälliga krisstödåtgärderna väntas minska från 1,7 % av BNP 2021 till 0,2 % 2022. Det offentliga underskottet påverkas av de åtgärder som antas för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de stigande energipriserna, som i kommissionens vårprognos 2022 har uppskattats till 0,1 % av BNP 2022 och 0,0 % av BNP 2023[12]. Dessa åtgärder består i huvudsak av tillfälliga skatteåtgärder (t.ex. avdrag för resekostnader). De har angetts vara tillfälliga. Om energipriserna ännu är

[12] Siffrorna motsvarar de årliga budgetkostnaderna för de åtgärder som vidtagits sedan hösten 2021, inbegripet löpande inkomster och utgifter samt, i förekommande fall, åtgärder för kapitalutgifter.

höga 2023 kan vissa av åtgärderna fortsätta. Det offentliga underskottet påverkas också av kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina, något som enligt kommissionens vårprognos 2022 väntas stå för 0,1 % av BNP 2022 och 0,2 % 2023[13] samt ökade försvarsutgifter på 0,3 % av BNP 2022 och 0,1 % av BNP 2023.

(16) Den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Finland[14] att under 2022 vidmakthålla en stödjande finanspolitisk inriktning, inbegripet den impuls som ges genom faciliteten för återhämtning och resiliens, samt att upprätthålla nationellt finansierade investeringar. I den rekommenderades Finland även att så snart de ekonomiska förhållandena medger det bedriva en finanspolitik som på medellång sikt syftar till att nå en sund offentligfinansiell ställning och säkerställa hållbara offentliga finanser, för att samtidigt öka investeringarna för att främja tillväxtpotentialen.

(17) Enligt kommissionens vårprognos 2022 och inbegripet uppgifterna i Finlands stabilitetsprogram 2022 väntas den finanspolitiska inriktningen under 2022 vara stödjande, med -0,6 % av BNP[15]. Finland planerar att fortsatt stödja återhämtningen genom faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera ytterligare investeringar, i enlighet med rådets rekommendation. Det positiva bidraget till den ekonomiska aktiviteten från utgifter som finansieras med bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder beräknas öka med 0,2 procentenheter av BNP jämfört med 2021. Nationellt finansierade investeringar beräknas ge ett expansivt bidrag till den finanspolitiska inriktningen på 0,2 procentenheter 2022[16]. Finland planerar därför att upprätthålla nationellt finansierade investeringar, i enlighet med rådets rekommendationer. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (ej inräknat nya åtgärder på inkomstsidan) under 2022 ge ett på det hela taget neutralt bidrag på 0,1 procentenheter till den övergripande finanspolitiska inriktningen. I detta ingår ytterligare effekter av åtgärder för att råda bot på de ekonomiska och sociala effekterna av de ökade energipriserna (0,1 % av BNP) samt kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP).

(18) Under 2023 väntas den finanspolitiska inriktningen enligt kommissionens vårprognos 2022 nå 0,3 % av BNP, vid oförändrad politik[17]. Finland väntas fortsätta använda bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens 2023 för att finansiera ytterligare investeringar som stöder återhämtningen. Det positiva bidraget till den ekonomiska

---

13 Det totala antalet personer som fördrivits från Ukraina till EU väntas gradvis öka till 6 miljoner före slutet av 2022, och den geografiska spridningen av dem beräknas på basis av den diaspora som redan finns, den relativa befolkningen i den mottagande medlemsstaten och den aktuella spridningen av fördrivna personer från Ukraina inom EU i mars 2022. När det gäller budgetkostnaderna per person grundar sig beräkningarna på kommissionens gemensamma forskningscentrums mikrosimuleringsmodell Euromod som beaktar både kontantförmåner som personer kan få och naturaförmåner, som utbildning och hälso- och sjukvård.

14 Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Finlands stabilitetsprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 126).

15 Om indikatorn ligger på minus (plus) innebär detta att överskottet (underskottet) i de primära utgifterna är högre än den medelsiktiga ekonomiska tillväxten, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv (kontraktiv).

16 Övriga nationellt finansierade kapitalutgifter beräknas ge ett expansivt bidrag på 0,3 procentenheter av BNP.

17 Om indikatorn ligger på minus (plus) innebär detta att överskottet (underskottet) i de primära utgifterna är högre än den medelsiktiga ekonomiska tillväxten, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv (kontraktiv).

aktiviteten från utgifter som finansieras med bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder beräknas öka med 0,2 procentenheter av BNP jämfört med 2022. Nationellt finansierade investeringar beräknas ge ett expansivt bidrag till den finanspolitiska inriktningen på 0,1 procentenheter 2023[18]. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (ej inräknat nya åtgärder på inkomstsidan) under 2023 ge ett kontraktivt bidrag på 0,4 procentenheter till den övergripande finanspolitiska inriktningen. I det ingår effekterna av att fasa ut åtgärder för att råda bot på de ökade energipriserna (0,1 % av BNP) och ytterligare kostnader för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP).

(19) I stabilitetsprogrammet 2022 väntas det offentliga underskottet gradvis minska till 1,4 % 2024 och till 1,8 % 2025. Det offentliga underskottet väntas därför bli kvar på en nivå under 3 % av BNP under programperioden. Enligt programmet väntas den offentliga skuldkvoten öka fram till 2025, till 68,0 % 2024 och 69,1 % 2025. Enligt kommissionens analys förefaller skuldhållbarheten på medellång sikt ge upphov till en medelhög risk.

(20) Finlands sociala trygghetssystem är relativt heltäckande och ger ett ändamålsenligt skydd mot fattigdom, men kännetecknas också av stor komplexitet och en viss inbyggd ineffektivitet. Det märks framför allt när arbetstagare vill kombinera arbetsinkomster med sociala förmåner eller då man försöker råda bot på långtidsarbetslösheten. Det skulle behövas en övergripande reform av det sociala trygghetssystemet för att göra det mer effektivt och öka incitamenten för att arbeta samtidigt som det sociala skyddet finns kvar samt öka sysselsättningen, i linje med regeringens långsiktiga mål. En sådan reform borde öka statens inkomster från inkomstbeskattningen och förbättra effektiviteten när det gäller utgifterna för det sociala skyddet och på så sätt stödja de offentliga finansernas hållbarhet. År 2020 tillsattes en parlamentarisk kommitté för att bereda en reform senast 2027. I januari 2022 offentliggjorde kommittén resultaten av sin problemkartläggning, och nästa steg är att ta fram möjliga lösningar till de fastställda problemen och föreslå alternativa sätt att ordna social trygghet. Att anta en statlig färdplan för reformen av den sociala tryggheten, baserad på kommitténs arbete, skulle driva på förberedelserna inför reformen och bana väg för dess genomförande.

(21) I enlighet med artikel 19.3 b och kriterium 2.2 i bilaga V till förordning (EU) 2021/241 ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som ska vara genomförda senast 2026. De ska bidra till att åtgärda alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Finland från rådet i den europeiska planeringsterminen 2019 och 2020, förutom alla landsspecifika rekommendationer som hade utfärdats fram till den dag då planen antogs. Framför allt går planen ut på att uppdatera klimatlagen och reformen av det kontinuerliga lärandet samt social- och hälsovårdsreformen som fortfarande pågår. Åtgärder för att öka sysselsättningen, bekämpa penningtvätt och stödja upprättandet av ett positivt kreditupplysningsregister ingår också i planen.

(22) Genomförandet av Finlands återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till ytterligare framsteg avseende den gröna och den digitala omställningen. Åtgärder som

[18] Övriga nationellt finansierade kapitalutgifter beräknas ge ett kontraktivt bidrag på 0,2 procentenheter av BNP.

stöder klimatmålen i Finland står för 50,1 % av planens totala tilldelning, medan åtgärder som stöder de digitala målen står för 27,5 % av planens totala tilldelning. Det fullständiga genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen, i enlighet med relevanta delmål och mål, kommer att bidra till att Finland snabbt kan återhämta sig från konsekvenserna av covid-19-krisen, samtidigt som landets resiliens stärks. Det systematiska deltagandet av arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortfarande viktigt för att genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen ska lyckas, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför planen, och för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan.

(23) Kommissionen godkände de sammanhållningspolitiska programdokumenten[19] för Finland, utom för Fonden för en rättvis omställning, och det sammanhållningspolitiska programmet för Åland den 5 maj 2022. Åland lämnade in det sammanhållningspolitiska programmet den 4 april 2022. I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 har Finland beaktat de relevanta landsspecifika rekommendationerna i programplaneringen av de sammanhållningspolitiska fonderna 2021–2027. Detta är en förutsättning för att förbättra ändamålsenligheten och maximera mervärdet av det ekonomiska stöd som ska erhållas från de sammanhållningspolitiska fonderna, samtidigt som samordning, komplementaritet och enhetlighet mellan dessa fonder och andra unionsinstrument och fonder främjas. För att faciliteten för återhämtning och resiliens och de sammanhållningspolitiska programmen ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt krävs också att investeringshinder avlägsnas till stöd för den gröna och den digitala omställningen och en balanserad territoriell utveckling.

(24) Inom ramen för det mandat som EU:s stats- och regeringschefer gav i Versaillesförklaringen syftar REPowerEU till att så snart som möjligt fasa ut Europeiska unionens beroende av import av fossila bränslen från Ryssland. I detta syfte har de flesta lämpliga projekt, investeringar och reformer på nationell och regional nivå och på EU-nivå fastställts i dialog med medlemsstaterna. Målet med dessa åtgärder är att minska det totala beroendet av fossila bränslen och flytta importen av fossilt bränsle från Ryssland.

(25) Även om den finländska ekonomin är en av de mest energiintensiva i EU har Finland satt som mål att bli koldioxidneutralt och världens första fossilfria välfärdssamhället senast 2035. Energi-, industri-, transport- och byggbranschen är de främsta sektorer som kommer att bli tvungna att göra stora minskningar av växthusgasutsläppen. Utmaningarna för att nå detta mål består av ett betydande privat och offentligt investeringsgap och förseningar i investeringarna i förnybar energi som beror på att behandlingen av miljötillstånd släpar efter. Enligt uppgifter för 2020 är Finland kraftigt beroende av Ryssland när det gäller import av gas (67 % jämfört med 44 % i EU), olja (84 % jämfört med 26 % i EU) och kol (55 % jämfört med 54 % i EU)**[20]**.

---

19 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

20 Eurostat (2020), andelen rysk import av den totala importen av naturgas, råolja och stenkol. När det gäller genomsnittet för EU-27 baseras den totala importen på import från länder utanför EU-27. För Finland omfattar den totala importen handel inom EU. Råolja omfattar inte raffinerade oljeprodukter.

Den finländska ekonomin är emellertid endast till en del beroende av gasimport (som stod för 6,9 % av energimixen 2020), och importen av samtliga tre resurser kan i stor utsträckning ersättas av andra bränslen eller import från andra länder. I Finland finns en beredskap för att säkerställa att sektorer som är beroende av dessa bränslen kan fortsätta sin verksamhet vid störningar i utbudet och landet håller på att vidta åtgärder för att diversifiera sin energiimport och frigöra sig från importen från Ryssland. I Finland är det ytterst ovanligt att hus värms upp med gas, och i kraftverken kan gas i allmänhet bytas ut mot andra bränslen. Finland har inte tillgång till egna gaslagringsanläggningar, men Balticconnectors dubbelriktade gasledning togs i bruk 2020 och landet förväntas slutföra sin tredje terminal för flytande naturgas (LNG) under andra halvåret i år. Tillsammans med de två redan befintliga LNG-terminalerna och potentiella framtida projekt väntas den totala kapaciteten för gasimporten snart täcka största delen av Finlands behov av gasimport. Det rekommenderas att nya investeringar i gasinfrastruktur och gasnät om möjligt ska vara framtidssäkrade så att de är hållbara på lång sikt och i framtiden kan ställas om till hållbara bränslen. Uppskattningsvis en tredjedel av Finlands energimix består fortfarande av olja och kol, även om Finland också håller på att diversifiera sig och frigöra sig från import av olja och kol från Ryssland. Kärnkraften stod för 17 % av energimixen 2020, med Ryssland som en viktig källa för kärnbränsle. Finlands elsammanlänkningsnivå är för närvarande 29 %, men andelen väntas öka på medellång sikt. Elöverföringen inom Finland kunde stärkas. Även om Finland håller på att frigöra sig från sitt begränsade beroende av import av fossila bränslen från Ryssland kräver de nuvarande omständigheterna att investeringarna för att minska koldioxidutsläppen påskyndas och ökas, och att energieffektiviteten och försörjningstryggheten säkerställs. Förfarandena för tillstånd bör därför ytterligare effektiviseras så att eftersläpningen av energiinvesteringar under handläggning arbetas bort och ytterligare prioriterade investeringar underlättas. För att Finland ska uppfylla målen i 55 %-paketet måste strävandena att minska växthusgasutsläppen ytterligare öka, liksom energieffektiviteten och användningen av förnybar energi.

(26) Även om den påskyndade omställningen till koldioxidneutralitet och utfasningen av fossila bränslen kommer att orsaka betydande omstruktureringskostnader inom många sektorer, kan Finland för att minska de socioekonomiska effekterna av omställningen i de regioner som påverkas mest, utnyttja mekanismen för en rättvis omställning inom ramen för sammanhållningspolitiken. Dessutom kan Finland använda Europeiska socialfonden+ för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och stärka den sociala sammanhållningen.

(27) Mot bakgrund av kommissionens bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet för 2022, och dess yttrande[21] återspeglas i rekommendation 1 nedan.

(28) Med hänsyn till de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i medlemsstaterna i euroområdet och deras kollektiva bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet att euroområdets medlemsstater vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra rekommendationen om euroområdets ekonomiska politik. För Finland återspeglas detta särskilt i rekommendationerna 1 och 2 nedan.

[21] Enligt artikel 5.2 i rådets förordning (EG) nr 1466/97.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Finland att 2022 och 2023 vidta följande åtgärder:

1. Under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken, med hänsyn till ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet, bland annat med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens, RePowerEU och andra EU-medel. Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en sund offentligfinansiell ställning. Lägga fram politiska förslag till reformen av den sociala tryggheten, som syftar till att öka effektiviteten i systemet för sociala förmåner, förbättra incitamenten att arbeta och även stödja de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet.

2. Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 29 oktober 2021. Fortsätta genomförandet av det överenskomna sammanhållningspolitiska programmet 2021–2027 för Finland och snabbt avsluta förhandlingarna med kommissionen om de sammanhållningspolitiska programdokumenten 2021–2027 för Åland och Fonden för en rättvis omställning i syfte att påbörja genomförandet av dem.

3. Minska det totala beroendet och diversifiera importen av fossila bränslen genom att påskynda införandet av förnybar energi, bland annat genom att ytterligare förbättra behandlingen av tillstånd och främja investeringar som leder till minskade koldioxidutsläpp inom industrin och elektrifiering av transporterna. Utveckla energiinfrastrukturen för att öka försörjningstryggheten.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande